

Nagyşlara siňen söýgi / rowaýat

Category: Halk döredijiligi we rowaýatlar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Nagyşlara siňen söýgi / rowaýat NAGYŞLARA SIÑEN SÖÝGI

Ir döwürde gum içindäki çarwa obalarynyň birinde sekiz ogully goja ýaşapdyr. Agzybir, döwletli maşgalada oglanlaryň ýedisi öýli-işikli bolup, hatar-gatar ak öýleri tutupdyr. Goja il-günüň ýagşysyna-ýamanyna ýarap ýören ogullaryna ýürekden guwanypdyr. Ol körpe ogluny öýerip, ýaňy toýy sowan günleri çarwa obasyna bir şum habar gelipdir. Howlukmaç gelen ýigit atyndan hem düşmän, goňşy oba ýagy çözandygyny aýdypdyr. Atlynyň habaryny diňläň goja derrew obanyň ýaşulularyny ýygnap, maslahat edipdir. Ýaşulular: «Goňşulara haýdan-haý

kömege ýetişmeli» diýen karara gelipdirler. Gojanyň sekiz ogly hem sekiz ýerden atlaryna atlanyp, ugramaga taýyn bolupdyr. Şonda gojanyň iň kiçi ogly täze gelni bilen hoşlaşanda onuň elinden tutup:

~ Sag-aman geleris, enşalla, hiç zady gaýgy etme, öýüň hyzmatynda boluber! – diýipdir. Başy gyzyň kürteli gelin ýagşy niýet bilen söwer ýaryny ýola salypdyr.

Gidenleriň köpüsi birnäçe wagtdan ýagyny gaýtaryp, sag-aman obalaryna gaýdyp gelipdirler. Emma gidenleriň birentegi gaýdyp gelmändir. Gaýdyp gelmedikleriň arasynda gojanyň hem ogullary bar eken. Sekiz oglunyň ýedisi üçden-dörtde perzenrli bolan hem bolsa, söweşden gaýdyp gelmedik körpe oglunda heniz çaga bolmandyr.

Aýlar aýlanyp, ýyllar geçýär. Ahyr gelin özüniň söwer ýarynyň keşbini nagşa geçirmegi hem-de baky nusga galdyrmagy ýüregine düwýär. Şol maksat bilen ençeme ýyllar kalbynda göterip ýören arzuwyny amala aşyrmak üçin ýüreginde nagyşlap ýören keşde nusgalaryny tahýanyň ülnüsine geçirmegiň aladasy bilen bolýar. Şunluk bilen, gelin ak ýollary arzuwlap ýola salan ýaryna umydygär bolup, akgaýmasyny çekipdir. Soňra hatar-hatar ak öýleri bolan obanyň keşbini häli-häzire çenli salynýan süňşük nagşynda beýan edipdir. Sekiz oglanyň keşbini nagyşlamaga oturan gelin kän oýlanyp, pikirlenip, daş-töweregine birgeňsi gözellik berýän, göreniňde gözüň eglenýän meýdanyň ot-çöplerini, ösümlüklerini synlapdyr. Esli wagt kalbynyň töründe saklap ýören isleg-arzuwyny, söwer ýaryna bolan söýgüsini nagyşlara geçirip, olaryň has-da owadan hem gelşikli bolmagy, tebigatyň gözelligi bilen sazlaşmagy üçin gaty köp pikirlenip gezipdir. Ahyry-da, sekiz sany ak bugdaýyň dänesini aýasyna alyp, sekizisiniň-de başyny bir ýere jemläp görüpdir. Şonda täsin bir nagyş emele gelipdir. Şol nagşy keşdä geçirmegi ýüregine düwen gelin olaryň dördüsini gara, dördüsini dürli reňklerde edip, sünnäläp ýerleşdiripdir. Galan ak ýollaryň daşyna bolsa öz durmuşynyň ajaýyp, bagtly, şeýle-de gamly pursatlaryny, günlerini dürli çekdirme görnüşde edip salypdyr. Şeýlelik bilen, gitdigiçe täsin sungat eserine öwrülip baryan tahýanyň etegi bitipdir. Depesini okarany tegelegine alyp, oňa-da hatar gurap oturan ak öýleriň keşbini çekip, boş galan ýerine-de jähek tutupdyr. Tahýany boldum edensoň, gelin ony eltip gaýynatasynyň başyna geýdiripdir. Gaýynatasy tahýany eline alyp, görüp, birsalym, gelniniň ýüreginiň ýagyny, mähir-

yhlasyny siňdirip tikip-taýýarlan bu işine haýran bolup oturypdyr-da:

~ Eliňe güller bitsin gyzym! Neneňsi gözel iş! – diýipdir. Gelin ýaşmagynyň aşagyndan pyşyrdap:

~ Sekiz ogluň bakydyr. Olar gaýdyp gelmedi diýip, hiç haçan ýüregiňi agyrtmagyn! Olara bolan söýgi bakylygyň nyşany bolup, şu tahýadaky nagyşlara siňendir – diýipdir.

Gaýynatasy gelniň bu sözlerini eşidip, gözünden boýur-boýur ýaş döküpdür.

Tahýany eline alyp:

~ Taňryýalkasyn! Seniň eliň hünäri adamzadyň köňül böleginde bolar! – diýipdir.

Şondan bäri-de «Süňşük», «Sekizkeşde» we «Üçgyýak» nagyşlary türkmeniň keşdeçilik sungatynda dowam edip gelýär. Olaryň her biri biziň mähriban gelin-gyzlarymyzyň tebigatdan alan gözellik nusgasydyr. Eli çeper, dili şeker gelinlerimiziň kalbyndan çykan şol ajaýyp nagyşlarda bolsa, olaryň mukaddes maşgala ojagyna, söwer ýarlaryna bolan baky söýgüsi, wepalylygy ýatandyr.

Annamyrat BERDIMYRADOW,

žurnalist. Halk döredijiligi we rowaýatlar